

(М.П.)

«Затверджую»

Проректор з НМР проф. Тонкачєєв Г.М.

« ___ » _____ 2020 р.

Декан факультету урбаністики та просторового планування

Доц. Мамєдов А.М.

« ___ » _____ 2020 р.

Зав. кафедрою політичних наук і права

проф. Перегуда Є.В.

« ___ » _____ 2020 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

1) НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: НЕОІНСТИТУЦІОНАЛІЗМ ТА СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ІНСТИТУТИ	
2) Карта дисципліни дійсна протягом навчального року: 2020/2021	
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)	
4) Форма навчання: денна	
5) Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	
6) Спеціальність: 052 «Політологія»	
8) Компонента спеціальності: обов'язкова	
9) Семестр: IV	
10) Цикл дисципліни: дисципліна професійної підготовки	
11) Викладач (розробник карти): проф., д.п.н. Перегуда Є.В. Посада: завідувач кафедри політичних наук і права Ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 . Контакти: (044)261-55-73; (097)396-92-60; pereguda.iev@knuba.edu.ua; yevgennn@ukr.net.	
12) Мова навчання: українська	
13) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) «Вступ до спеціальності», «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Загальна теорія політики», «Історія зарубіжної політичної думки», «Історія політичної думки України», «Сучасна зарубіжна політологія»	
14) Мета курсу: оволодіння складовими сучасного інструментарію політичної науки, сучасними теоріями становлення та функціонування політичних інститутів суспільства, знаннями щодо закономірностей та особливостей розвитку ключових політичних інститутів, формуванні вмінь щодо вимірювання та оцінки їх розвитку.	

(М.П.)

«Затверджую»

Проректор з НМР проф. Тонкачєєв Г.М.

«_____» _____ 2020 р. _____

Декан факультету урбаністики та просторового планування

Доц. Мамедов А.М.

«_____» _____ 2020 р. _____

Зав. кафедрою політичних наук і права

проф. Перегуда Є.В.

«_____» _____ 2020 р. _____

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

1) НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: НЕОІНСТИТУЦІОНАЛІЗМ ТА СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ІНСТИТУТИ				
2) Карта дисципліни дійсна протягом навчального року: 2020/2021				
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)				
4) Форма навчання: денна				
5) Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»				
6) Спеціальність: 052 «Політологія»				
8) Компонента спеціальності: обов'язкова				
9) Семестр: IV				
10) Цикл дисципліни: дисципліна професійної підготовки				
11) Викладач (розробник карти): проф., д.п.н. Перегуда Є.В. Посада: завідувач кафедри політичних наук і права Ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 . Контакти: (044)261-55-73; (097)396-92-60; pereguda.iev@knuba.edu.ua; yevgennn@ukr.net.				
12) Мова навчання: українська				
13) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) «Вступ до спеціальності», «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Загальна теорія політики», «Історія зарубіжної політичної думки», «Історія політичної думки України», «Сучасна зарубіжна політологія»				
14) Мета курсу: оволодіння складовими сучасного інструментарію політичної науки, сучасними теоріями становлення та функціонування політичних інститутів суспільства, знаннями щодо закономірностей та особливостей розвитку ключових політичних інститутів, формуванні вмінь щодо вимірювання та оцінки їх розвитку.				
15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності

1.	ПРН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК01 СК01 СК02 СК04 СК05 ДСК1
2.	ПРН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	СК01 СК02
3.	ПРН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК01 СК01 СК02 СК04 СК05 ДСК1
4.	ПРН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК01 ЗК06 СК02 СК04 СК05 ДСК1
5.	ПРН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК06 СК01 СК02 СК04 СК05
6.	ПРН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК06 СК01 СК02 СК04
7.	ДПРН1. Вміння готувати пропозиції стосовно розгляду, ухвалення й утілення в життя політичних рішень .	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ДСК1

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- основні етапи становлення інституціоналістських досліджень у політичній науці;
- динаміку поняття політичного інституту;
- специфіку неоінституціоналістського підходу в політології;
- основні напрями неоінституціоналізму;
- основні сучасні політичні інститути;
- основні характеристики держави як головного інституту політичної системи;
- класифікацію форм державного правління, державного устрою та політичних режимів;
- основні характеристики інститутів виконавчої влади;
- характеристики недержавних інститутів політичної системи;
- процесуальні виміри політичних інститутів;
- співвідношення інститутів регіонального управління;
- засади функціонування інститутів просторового планування.

вміти:

- застосовувати основні положення неоінституціоналізму при аналізі політичної системи;
- використовувати індекси вимірювання політичних інститутів;
- визначати форми державного правління, державного устрою та політичний режим конкретної держави;
- пояснювати причини та джерела динаміки конституційних засобів регулювання відносин між основними політичними інститутами;

- визначати тип партійної системи країни;
- охарактеризувати стан та перспективи розвитку громадянського суспільства в конкретній країні;
- прогнозувати подальший розвиток політичних інститутів, грунтуючись на використанні індексів їх вимірювання;
- застосовувати концепції інституційного розвитку при розв'язанні проблем просторового планування на місцевому рівні.

16) Форми занять та їх тривалість (кількість годин)				
Лекція	Практичне заняття	Лабораторні заняття	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійна робота студента
34	34		Контрольна робота	52

Тема Питання	Лек. год.	ПрЗ год.	Літ-ра	Звіт-ть студ.
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дослідження політичних інститутів				
1. Поняття політичного інституту. 1.1. Еволюція <u>поняття інституту</u> у ХХ-ХХІ ст. Формальні та неформальні інститути. Статусно-рольова структура інститутів. Типологія політичних інститутів. Інститути та інституції Функціональність та дисфункціональність інститутів. 1.2. Динаміка політичних інститутів. Політична інституалізація та її етапи. Path dependence. Деінституалізація та її причини. Кризи інститутів.	4	4	I.1., I.3., I.6., III.4., III.8., III.10., III.14., III.18., III.28., III.32., III.36., III.37., III.39., III.40., III.41., III.42., III.43., III.48., III.51., III.56.	Обговорення на практичних заняттях; есе; тести
2. Теоретико-методологічні засади вивчення політичних інститутів 2.1. «Старий інституціоналізм». Становлення неінституціоналізму. Основні напрями неінституціоналізму. Інші підходи. 2.2. Методи дослідження політичних інститутів.	6	6	I.1., I.3., III.5., III.8., III.10., III.12., III.20., III.36., III.39., III.40., III.43., III.52., III.53., III.57.	Обговорення на практичних заняттях; есе; тести
Змістовий модуль 2. Інституціональна підсистема політичної системи: організаційний вимір				
3. Держава як центральний інститут політичної системи. 3.1. Ознаки держави. Концепція функціонального поділу гілок державної влади. Типологія держав. Сучасні тенденції розвитку якості держав. Проблема ефективності державного управління. 3.2. Форми державного правління. Кількісна оцінка та порівняльний аналіз. Поняття та інституційні виміри політичних режимів. 3.3. Інститут глави держави (президента). Правовий статус. Повноваження. Оцінювання сили президентських повноважень. 3.4. Інститут виконавчої влади. Горизонтальна та вертикальна структура. Центральні органи виконавчої влади, їх типологія. Місцеві органи виконавчої влади. Урядова стабільність.	10	10	I.1., I.2., I.4., I.5., I.6., II.1., II.3., II.6., II.8., II.9., II.10., II.11., III.1., III.3., III.8., III.11., III.12., III.13., III.21., III.22., III.23., III.24., III.25., III.26., III.29., III.34., III.38., III.40., III.45., III.46., III.47., III.49., III.55.	Обговорення на практичних заняттях; есе; тести

3.5. Інститут парламентаризму. Конституційно-правові засади. Повноваження. Внутрішня структура. 3.6. Інститут політичної опозиції. Моделі взаємодії влади та опозиції.				
4. Недержавні політичні інститути 4.1. Групи інтересів в сучасній політиці. Громадянське суспільство. 4.2. Групи тиску. Явище лобізму. 4.3. Політична партія як політичний інститут. Функції партій. Правові засади функціонування партій. Структура політичних партій. Партійні системи.	2	2	I.1., I.2., I.7., II.1., II.7., III.13., III.15., III.16., III.28., III.33., III.35., III.41., III.44., III.54.	Обговорення на практичних заняттях; есе; тести
Змістовний модуль 3. Процесуальний та комунікативний вимір політичних інститутів				
5. Інститути прямої демократії. 5.1. Функції виборів. Типологія виборів. Правове регулювання виборчих процесів. Виборчі системи. 5.2. Функції та правове регулювання референдумів.	2	2	II.1., II.3. II.5., III.44.	Обговорення на практичних заняттях; есе; тести
6. Інші інститути у сфері протікання політичних процесів та політичної комунікації. 6.1. Інститут політичної відповідальності. 6.2. Інститут політичних конфліктів. 6.3. Інститути електронного врядування. 6.4. Неформальні інститути політичної взаємодії.	4	4	III.6., III.15., III.17., III.31., III.41., III.53.	Обговорення на практичних заняттях; есе; тести
Змістовний модуль 4. Інститути просторової політики				
7. Інститути в сфері регіонального та місцевого управління 7.1. Національні та місцеві інтереси: проблеми взаємодії. 7.2. Інститут регіонального управління. 7.3. Інститут місцевого самоврядування. 7.4. Інститут просторового планування суспільства. Нормативно-правові засади просторового планування. Організаційна структура просторового планування.	6	6	II.1., II.4., II.6., III.2., III.7., III.9., III.19., III.27., III.30., III.50.	Обговорення на практичних заняттях; есе; тести

Лабораторне: Не передбачено НП.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота.

Тематика індивідуальних завдань та контрольних робіт (на вибір студентів)

1. Політичний інститут як нормативний порядок: функції, організаційна, статусно-рольова структура.
2. Типологія політичних інститутів.
3. Формальні та неформальні політичні інститути.
4. Інститути та інституції: проблема розрізнення понять.
5. Інституційна стабільність.
6. Інституційна криза: прояви, причини, шляхи подолання.
7. Інституціоналізація політичного процесу: основні етапи.
8. Деінституціоналізація: причини, сутність, сценарії.
9. Неоінституціоналізм: становлення, характеристика, основні напрями.
10. Історичний інституціоналізм.
11. Інституціоналізм раціонального вибору.
12. Соціологічний інституціоналізм.
13. Сучасні тенденції розвитку держави як політичного інституту.
14. Інституційні передумови ефективності державного управління.
15. Форми державного правління.
16. Поняття та інституційні виміри політичних режимів.

17. Правові та політичні засади інституту глави держави в Україні.
18. Внутрішня структура інституту виконавчої влади України.
19. Конституційно-правові засади інституту парламентаризму в Україні.
20. Структура інституту парламентаризму в Україні.
21. Групи інтересів в політиці.
22. Патрон-клієнтельний характер української політики.
23. Громадянське суспільство: інституційні виміри.
24. Типологія інституцій громадянського суспільства.
25. Політична партія як політичний інститут.
26. Інститут виборів: функції, нормативно-правове регулювання, типологія, стадії виборчого процесу.
27. Політична відповідальність органів державної влади.
28. Політична відповідальність недержавних політичних інституцій.
29. Інститут регіонального управління в Україні.
30. Поняття та форми державного устрою.
31. Інституційний вимір місцевого самоврядування в Україні.
32. Централізація та децентралізація як інституційні механізми вдосконалення регіональної політики.
33. Інститути електронного врядування.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Самостійна робота студента:

1. Лекції – 8 год.
2. Практичні заняття – 14 год.
3. Індивідуальне завдання (реферат) – 10 год.
4. Підготовка до іспиту – 20 год.

17) Іспит.

Питання екзаменаційних білетів:

1. Поняття політичного інституту: сучасні тлумачення.
2. Політичний інститут як нормативний порядок: функції, організаційна, статусно-рольова структура.
3. Типологія політичних інститутів.
4. Формальні та неформальні політичні інститути.
5. Інститути та інституції: проблема розрізнення понять.
6. Інституційна стабільність: передумови, механізми забезпечення.
7. Інституційна динаміка: механізми розвитку інститутів та їх оцінка.
8. Інституціоналізація політичного процесу: етапи та їх сутність.
9. Інституційна криза: прояви, причини, шляхи подолання.
10. Деінституціоналізація: причини, сутність, сценарії.
11. Неоінституціоналізм: характеристика, основні напрями.
12. Г. Пітерс про становлення неоінституціоналізму.
13. Історичний інституціоналізм: становлення, основні положення, представники, головні наукові праці.
14. Інституціоналізм раціонального вибору: становлення, основні положення, представники, головні наукові праці.
15. Соціологічний інституціоналізм: становлення, основні положення, представники, головні наукові

праці.

16. Нормативний інституціоналізм: становлення, основні положення, представники, головні наукові праці.
17. Теорія Х та Y матриць.
18. Порівняльний аналіз інститутів: сутність та основні методологічні вимоги.
19. Індекси кількісного вимірювання політичних інститутів.
20. Держава як головний політичний інститут: ознаки, функції.
21. Теорія розподілу державної влади: історичні аспекти, сучасні тенденції.
22. Сучасні тенденції розвитку держави як політичного інституту.
23. Інституційні передумови ефективності державного управління.
24. Форми державного правління: типологія, приклади країн світу.
25. Політичні режими: типологія, характеристики.
26. Інституційні виміри сучасних політичних режимів.
27. Формальні та неформальні складові політичних режимів.
28. Правові та політичні засади інституту глави держави в Україні.
29. Індексне вимірювання інституту глави держави.
30. Внутрішня структура інституту виконавчої влади України.
31. Конституційно-правові засади інституту парламентаризму в Україні.
32. Структура інституту парламентаризму в Україні.
33. Індексне вимірювання інституту парламентаризму.
34. Інститут політичної опозиції: сутність, функції, моделі у світовому досвіді.
35. Групи інтересів в політиці.
36. Групи інтересів та групи тиску.
37. Патрон-клієнтельний характер української політики.
38. Інститут лобізму.
39. Громадянське суспільство: інституційні виміри.
40. Типологія інституцій громадянського суспільства.
41. Політична партія як політичний інститут.
42. Інститут виборів: функції, нормативно-правове регулювання, типологія, стадії виборчого процесу.
43. Політична відповідальність органів державної влади.
44. Політична відповідальність недержавних політичних інституцій.
45. Інститут регіонального управління в Україні.
46. Поняття форми державного устрою: типологія, характеристики.
47. Форма державного устрою в Україні.
48. Інституційний вимір місцевого самоврядування в Україні.
49. Централізація та децентралізація як інституційні механізми вдосконалення регіональної політики.
50. Інститути електронного врядування.
51. Вплив комунікативних технологій на сучасний розвиток політичних інститутів.
52. Інституційна структура просторового планування суспільства.

Розподіл балів

Поточне оцінювання				Індивідуальне завдання	Іспит	Сума балів
Змістові модулі						
1	2	3	4			
15	22	10	8	15	30	100

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводиться інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів (в т.ч. на Освітньому сайті КНУБА) на початку вивчення дисципліни.

2. Іспит може проводитись в усній або письмовій формі. Це визначається за домовленістю викладача та студентів.

3. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова екзаменаційна сесія.

4. Студент, який має менше 3 балів по двох змістових модулях, не допускається до складання іспиту. В цьому разі він повинен виконати додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою екзаменаційними сесіями.

5. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання іспиту. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою екзаменаційними сесіями.

6. Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА та доводяться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Політика щодо відвідування

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.

2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

18)

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

I. Підручники та навчальні посібники

I.1. Макарин А.В., Стребков А.И. Теория и история политических институтов: Учебное пособие для вузов. Изд-во С.-Петербург. гос. ун-та, 2008. 320 с. URL: <https://refdb.ru/look/1379788-pall.html> (дата звернення: 05.01.2020).

I.2. Пахарев А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні. Навчальний посібник. К.: ППіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. 182 с. URL: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/Political_institutions_131.pdf (дата звернення: 05.01.2020).

I.3. Перегуда Є.В. Політичні ідеї представників неінституціоналізму. Андрущенко Т.В., Бабкіна О.В., Горбатенко В.П. та ін. Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: «Новий Світ-2000», 2016. Т. 1. С. 14-36. URL: https://www.academia.edu/35011828/Політична_думка_XX_початку_XXI_століть_методологічний_і_доктринальний_підходи_підручник_у_2-х_т._за_заг._ред._Н._М._Хоми_Т._В._Андрущенко_О._В._Бабкіна_В._П._Горбатенко_та_ін._Львів_Новий_Світ-2000_2016._Т._1._516_с (дата звернення: 01.12.2019).

I.4. Політична опозиція: навч. посіб. За заг. ред. В.А. Гошовської, К.О. Ващенко, Ю.Г. Кальниша. К.: НАДУ, 2013. 208 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/d380c187-149b-46fa-b1b5-594411a5b7b9.pdf (дата звернення: 05.01.2020).

I.5. Сушинський О. І. Центральні органи виконавчої влади: статус та організація діяльності: Навч. посіб. Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2004. 77 с. http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/SYSHINSKIY_2004.pdf (дата звернення: 01.12.2019).

I.6. Устинович Е.С. Политические институты зарубежных стран: Учебное пособие. КноРус, 2020. 332 с. URL: <https://www.knorus.ru/catalog/politologiya-mezhdunarodnye-otnosheniya/512753-politicheskie-instituty-zarubezhnyh-stran-bakalavriat-i-magistratura-uchebnoe-posobie/> (дата звернення: 05.01.2020).

I.7. Чабанна М. Політичні партії і партійні системи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: НаУКМА, 2010.

II. Нормативно-правові акти

II.1. Конституція України у редакції Закону України від 02.06.2016 р. №1401=VIII [Електронний ресурс] //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL :

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення : 01.09.2018).

II.2. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4061-17/sp:max100> [дата звернення: 06.07.2018].

II.3. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. №794-VII, редакція від 27.12.2019 р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. №13. Ст. 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18> (дата звернення: 01.12.2019).

II.4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. №280/97-ВР із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/sp:max100> [дата звернення: 06.07.2018].

II.5. Закон України «Про місцеві вибори» від 14 липня 2015 р. № 595-VIII із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19/sp:max100#n1742> [дата звернення: 06.07.2018].

II.6. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14> (дата звернення : 01.08.2018).

II.7. Закон України «Про політичні партії в Україні» від 05.04.2001 р. №2365-III, редакція від 18.10.2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №23. Ст. 118. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14> (дата звернення: 01.12.2019).

II.8. Закон Української РСР «Про Президента Української РСР» від 05.07.1991 р. №1295-XII, поточна редакція. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991, №33. Ст. 446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1295-12> (дата звернення: 01.12.2019).

II.9. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI із змінами [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17/sp:max100/stru#Stru> (дата звернення : 01.08.2018).

II.10. Закон України «Про статус народного депутата України» від 17 листопада 1992 р. № 2790-XII із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12/sp:max100> (дата звернення : 01.08.2018).

II.11. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 р. № 3166-VI із змінами [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17/sp:max100> (дата звернення : 01.08.2018).

III. Базова література для підготовки до практичних занять та для виконання індивідуальних завдань

III.1. Алексеевко І.Г. Політико-інституційний статус уряду в формах правління сталих демократій. *Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць*. К.: ВІР УАН, 2011. Випуск 45. С. 576-585. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2616#section-2> (дата звернення: 01.12.2019).

III.2. Батанов О.В., Кравченко В.В. Актуальні проблеми конституційної регламентації статусу територіальних громад в Україні у контексті зарубіжного досвіду. *Аспекти публічного управління*. 2016. № 1-2. С. 5-16. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2016_1-2_3 (дата звернення: 01.12.2019).

III.3. Бостан С. Поняття форми державного правліннята його історичні типи. *Влада. Людина. Закон*. 2011. №1. С. 22–36. URL: <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2011s/2011-1s/Bostan.pdf> (дата звернення: 05.01.2020).

III.4. Бунецький Л. Аспекти інституціоналізму в сучасній політичній науці: аналіз феномену "політичний інститут". *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Серія : Філософія. Політологія. 2009. №91/93. С. 60–63.

III.5. Гудин Р., Клингеманн Х.-Д. Политическая наука : новые направления. М. : Вече, 1999. С. 361–386. URL: <https://www.twirpx.com/file/220664/> (дата звернення: 01.12.2019).

III.6. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Досвід створення електронного уряду у Франції та можливості його використання в Україні. *Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць*. К.: ВІР УАН, 2012. Випуск 58 (№3). С. 669-675.

III.7. Дацишин М., Керецман В. Институційне забезпечення регіональної політики та практика взаємодії органів влади в Україні. К. : Вид-во «К.І.С.», 2007. 102 с. URL: <https://rozvytok.in.ua/library/326-> (дата звернення: 01.12.2019).

III.8. Дюверже М. Политические институты и конституционное право. *Антология мировой политической мысли : в 5 т. Т. 2. Зарубежная политическая мысль. XX в.* М. : Мысль, 1997. С. 644–655. URL: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Hrestom/36.php (дата звернення: 01.12.2019).

III.9. Євтушенко О. Місцеве самоврядування – інститут громадянського суспільства та демократичної політичної системи. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*, 2009. №21. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/25726/14-Evtushenko.pdf?sequence=1> (дата звернення: 01.12.2019).

III.10. Зазнаев О. Вторая молодость "долгожителя" : концепт "политический институт" в современной науке. *Проблемы политической науки*. Казань : Центр инновационных технологий, 2005. С. 3–29. URL: <http://www.ksu.ru/infres/politology/zaznaev.doc> (дата звернення: 01.12.2019).

III.11. Зазнаев О. Классификации президентской, парламентской и полупрезидентской систем. *М. Фарукишин. Динамика политических систем и международных отношений*. Вып. 1. Казань : Казан. гос. ун-т им. В. И. Ульянова-Ленина, 2006. С. 186–210. URL: http://www.ksu.ru/f15/k2/sb_06/zaznaev2.rtf (дата звернення: 01.12.2019).

III.12. Зазнаев О. Сравнительный метод в изучении форм правления URL: <http://ksu.ru/phil/images/zazns.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).

III.13. Зайцев А.В. Институциональный дизайн публичной политики и институционализация диалога государства и гражданского общества. *Политика, государство и право*. 2014. №7. URL: <http://politika.snauka.ru/2014/07/1768> (дата звернення: 07.02.2019).

III.14. Кармазіна М., Шурбована О. "Інститут" та "інституція" : проблема розрізнення понять. *Політичний менеджмент*. 2006. №4. С. 10–19. URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9611/02-Karmazina.pdf?sequence=1> (дата звернення: 01.12.2019).

III.15. Касьянов Г. В. Система владних відносин у сучасній Україні: групи інтересу, клани та олігархія. *Український історичний журнал*. 2009. Вип. 1. С. 160–180. URL: <http://history.org.ua/JournALL/journal/2009/1/12.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).

III.16. Кафарський В.І. Політичні партії України: конституційно-правове регулювання організації та діяльності : [монографія]. К. : Логос, 2008. 560 с.

III.17. Кохан Г.В. Явище політичної корупції: теоретико-методологічний аналіз: монографія. К.: НІСД, 2013. 232 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-12/Monogr_Kochan-c5915.pdf (дата звернення: 01.12.2019).

III.18. Кристиневич С.А. Идентификация причин потерь институциональной эффективности на различных этапах жизненного цикла институтов. *Веснік БДУ. Сер. 3*. 2016. №1. С. 52-56. URL: <http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/172382/1/52-56.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).

III.19. Кукарцев О. Институциональні механізми регіональної політики: централізація і децентралізація влади. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2007. №19. URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/25331/17-Kukartssev.pdf?sequence=1> (дата звернення: 01.12.2019).

III.20. Кутырев Г.И. Неинституционализм рационального выбора: преимущества и внутренние противоречия. *Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики*. Тамбов: Грамота, 2012. №11(25). Ч. I. С. 107-111. URL: www.gramota.net/materials/3/2012/11-1/22.html (дата звернення: 01.12.2019).

III.21. Литвин В. Етапи розвитку та різновиди напівпрезиденталізму в Україні (1991–2015 рр.). *Specyfika Procesu Politycznego w Krajach Europy Srodkowo-Wschodniej : Czynniki Konceptyjne i Instytucjonalne: Polsko-Ukrajnska Konferencja Naukowa*. Praca zbiorowa pod red. Zbigniewa Bialoblockiego i Anatoliya Romanyuka. Kutno, 2015. S. 119–124. URL: <http://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/sp.stages.ukraine.pdf> (дата звернення: 05.01.2020).

III.22. Литвин В. Подвійна виконавча влада: теорія та практика європейського півпрезиденталізму. *Освіта регіону : політологія, психологія, комунікації*. 2009. №3. С. 25–33. URL: https://www.academia.edu/9964257/Подвійна_виконавча_влада_теорія_та_практика_європейського_півпрезидента_лізму_Dual_Executive_Power_Theory_and_Practice_of_European_Semi-Presidentialism (дата звернення: 01.12.2019).

III.23. Литвин В. Типи урядових кабінетів. *Політологічний вісник : Збірник наукових праць*. 2008. № 37. С. 123–138.

III.24. Литвин В. Урядова стабільність : теоретико-методологічні засади дослідження. *Українська національна ідея : реалії та перспективи розвитку*. 2009. № 21. С. 117–122. URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/25713/24-Lytvin.pdf?sequence=1> (дата звернення: 01.12.2019).

III.25. Лінц Х. Президентська система і парламентаризм. *Демократія: Антологія*. Упоряд. О. Проценко. К.: Смолоскип, 2005. С. 802–826.

III.26. Лісничук О. Неформальні аспекти інституційних трансформацій українського парламентаризму. *Наукові записки ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса*. 2014. №6(74). С. 164-176. URL: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/lisnychuk_neformalni.pdf (дата звернення: 01.12.2019).

III.27. Луцків О.М., Максимчук М.В. Інституційне середовище регіональної структурної політики. *Регіональна економіка*. 2014. №3. С. 37-47. URL: http://www.irbis-nbuiv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuiv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1

- &S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=regek_2014_3_6 (дата звернення: 01.12.2019).
- III.28. Лясота Л. Соціальні мережі та неформальні практики у політичному дизайні пострадянських суспільств. Політичний менеджмент. 2006. № 4. С. 65-79. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9610/06-Liasota.pdf?sequence=1> (дата звернення: 01.12.2019).
- III.29. Максимець Б. Історія становлення інституту парламентаризму в Україні. *Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президенті України*. 2009. Вип. 3. С. 202-208. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2009-3-26.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).
- III.30. Малиновський В.Я. Територіальна організація влади України: концептуальні засади трансформації. Луцьк: СПД Гадак Ж. В., 2010. 451 с.
- III.31. Малкіна Г.М. Інститути політичної відповідальності як елементи системи стримувань і противаг. *Вісник КНУ*. 2010. №100. С. 48-51.
- III.32. Меркель В., Круассан А. Формальные и неформальные институты в дефектных демократиях. *Полис*. 2002. №1. С. 6-17. URL: <https://www.politstudies.ru/files/File/2002/1/Polis-2002-1-Merkel-Kruassan.pdf> (дата звернення: 01.12.2019); №2. С. 20-30. URL: <https://www.politstudies.ru/files/File/2002/2/Polis-2002-2-Merkel-Croissant.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).
- III.33. Молочко П. Сучасні інтерпретації політичних партій як інститутів політичної системи. *Політологічні та соціологічні студії: Т. XI. Теорія та історія політичної науки: світовий та національний досвід : зб. наук. праць*. Чернівці : Букрек, 2012. С. 274-287. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2616#section-2> (дата звернення: 01.12.2019).
- III.34. Москалюк М.Ф. Президентство в Україні: проблеми інституційного становлення, розвитку та функціонування. URL: <http://pvntsh.nung.edu.ua/index.php/idea/article/view/474/462> (дата звернення: 01.12.2019).
- III.35. Нестерович В.Ф. Конституційно-правові засади інституту лобіювання: зарубіжний досвід та перспективи для України: Монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка 2010. 752 с. URL: https://www.academia.edu/38453919/Конституційно-правові_засади_інституту_лобіювання_зарубіжний_досвід_та_перспективи_для_України_Монографія (дата звернення: 01.12.2019).
- III.36. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки. К.: Основи, 2000. 198 с.
- III.37. Норт Д. Пять тезисов об институциональных изменениях. URL: <http://old.research.by/pdf/1999n4r01.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).
- III.38. Панчак-Бялоблоцка Н. Політична структуризація парламентів у країнах Центральної Європи на рівні постійних комітетів. *Науковий часопис. Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова*. Серія 22 : Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Київ, 2010. Вип. 4. С. 175–184. URL: <https://kpn.pnu.edu.ua/images/files/visnuk4.pdf> (дата звернення: 05.01.2020).
- III.39. Патрушев С. Институционализм в политической науке : Этапы, течения, идеи, проблемы. *Политическая наука*. 2001. №2. С. 146–186. URL: <http://pavroz.ru/files/patrushevinst.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).
- III.40. Перегуда Є. В. Виконавча влада України : Політико-правові аспекти модернізації : монографія. К. : Логос, 2013. 408 с.
- III.41. Рибій О. Неформальні політичні інститути: сутність, класифікація, результати діяльності. *Політменеджмент*. 2011. №1. С.34-42. URL: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/rybii_neformalni.pdf (дата звернення: 01.12.2019).
- III.42. Рибій О.В. Основні фактори інституціонального розвитку та моделі процесів інституціональної зміни. *Наукові записки НАУКМА*. 2010. Т. 108. Політичні науки. С. 7-11. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3763/Rybii_Osnovni_factory.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 01.12.2019).
- III.43. Романюк А. Новий інституціоналізм та поняття інституту в політичній науці. *Вісник Львівського університету. Серія : філософські науки*. 2006. Вип. 9. С.190–199. URL: <http://politolog.at.ua/publ/1-1-0-12> (дата звернення: 01.12.2019).
- III.44. Савчин М.В. Політичні партії та виборчі системи: спроби конституційної інженерії у контексті сучасного конституціоналізму. *Вісник Центральної виборчої комісії*. 2008. №3(13). С. 62-75. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/1469/1/Savchyn_political%20parties.pdf (дата звернення: 01.12.2019).
- III.45. Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія : Дослідження структур, мотивів і результатів. К. : АртЕк, 2001. 224 с.
- III.46. Серьогіна С. Форма правління як базова категорія державного будівництва. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. Х., 2003. Вип. 6. С. 16–26. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/2799> (дата звернення: 05.01.2020).
- III.47. Сморгунов Л.В. Сравнительный анализ политико-административных реформ: от нового государственного менеджмента к концепции “governance”. *Полис*. 2003. №4. С. 50-58. URL:

<https://www.politstudies.ru/files/File/2003/4/Polis-2003-4-Smorgunov.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).

III.48. Стойко О.М. Структурні теорії інституційних змін. *Держава і право* : зб. наук. праць. Юридичні і політичні науки. К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2009. Вип. 46. С. 578–581. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9159/101-Stoyko.pdf?sequence=1> (дата звернення: 01.12.2019).

III.49. Сухонос В.В. Динаміка сучасного державно-політичного режиму в Україні: антиномія демократизму і авторитаризму: Монографія. Суми: ВДТ «Університетська книга», 2003. 336 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/1606502/> (дата звернення: 01.12.2019).

III.50. Татаренко Т. М. Інституціалізація регіональної політичної влади. *Гілея (науковий вісник)* : зб. наук. праць. К., 2008. Вип. 12. С. 158–167. URL: <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=13> (дата звернення: 01.12.2019).

III.51. Фоміцька Н.В. Підходи до розкриття змісту поняття «інституціональні засади». *Теорія та практика державного управління*. 2011. Вип. 4(35). URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-4/doc/1/14.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).

III.52. Хантингтон С. Політичні інститути: сообщество и политический порядок. Хантингтон С. Политический порядок в меняющихся обществах. М., 2004. С. 28–50. URL: http://yanko.lib.ru/books/politologiya/huntington-polit_poryadok-ru-a.htm (дата звернення: 05.01.2020).

III.53. Чабанна М. Неінституційний підхід до аналізу процесу прийняття політичних рішень. *Політичний менеджмент*. 2010. №3(41). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PoMe_2010_2_5 (дата звернення: 01.12.2019).

III.54. Шведа Ю. Теорія політичних партій і партійних систем. Львів : Тріада плюс, 2003. 325 с. URL: http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/uchebniki/Shveda_Yu-Teoriya_politychnykh_partij_ta_partijnykh_.pdf (дата звернення: 01.12.2019).

III.55. Шляхтун П. Глава 8. Держава – головний інститут політичної системи суспільства. *Шляхтун П. Теорія та історія політичної науки*. К.: Либідь, 2002. С. 246–291. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-52.html> (дата звернення: 05.01.2020).

III.56. Pejovich S. The Effects of the Interaction of Formal and Informal Institutions on Social Stability and Economic Development. *Journal of Markets & Morality*. 1999. № 2. P. 164–181. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/ffff/6dbceeeae4d1ff97de26dc221017074c2f2b.pdf> (дата звернення: 05.01.2020).

III.57. Peters G. B. Institutional Theory: Problems and Prospects. *Political Science Series*. 2000. № 69. 28 p. URL: https://www.ihs.ac.at/publications/pol/pw_69.pdf (дата звернення: 01.12.2019).

19) Робоче навантаження студента, необхідне для досягнення результатів навчання		
№	Форма занять	Кількість годин аудиторні/ СРС
1.	Лекція	34/8
2.	Практичне заняття	34/14
3.	Лабораторні заняття	
4.	КП/КР/РГР/Контр.роб.	1 Контрольна робота/10
5.	Форма контролю	Іспит /20
	Всього годин	68/52
20) Сума всіх годин:		120
21) Загальна кількість кредитів ECTS		4,0
22) Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:		68 (2,27)
23) Кількість необхідних годин (кредитів ECTS) СРС для забезпечення аудиторного навантаження:		52(1,73)
24) Кількість годин (кредитів ECTS) СРС , забезпечених навчальним планом:		52(1,73)
25) Примітки:		
26) Розробник силабусу: проф. Перегуда Є.В.		

052 ОіО	Політичний менеджмент	Сторінка 1 з 3
---------	-----------------------	----------------

Затверджено:

.....
(дата і підпис розробника)

.....
(підпис завідувача кафедрою)

4.	КП/КР/РГР/ Контр.роб.	1 Контрольна робота/10
5.	Форма контролю	Іспит /20
	Всього годин	68/52
20) Сума всіх годин:		120
21) Загальна кількість кредитів ECTS		4,0
22) Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:		68 (2,27)
23) Кількість необхідних годин (кредитів ECTS) СРС для забезпечення аудиторного навантаження:		52(1,73)
24) Кількість годин (кредитів ECTS) СРС , забезпечених навчальним планом:		52(1,73)
25) Примітки:		
26) Розробник силябусу: проф. Перегуда Є.В.		

.....
(дата і підпис розробника)

Затверджено:

.....
(підпис завідувача кафедрою)